

A magánbiztonság mint hozzáadott érték

Private security as added value

Lippai Zsolt

Dr., PhD, adjunktus, rendőr alezredes
Nemzeti Köszolgálati Egyetem,
Rendészettudományi Kar
lippai.zsolt@uni-nke.hu

Absztrakt

Cél: A magánbiztonsági szektor társadalmi-gazdasági értékteremtő képességének vizsgálata.

Módszertan: A magánbiztonsági szolgáltatások társadalmi és gazdasági hozzáadott értékének vizsgálata, annak fókuszában az emberi tényező és a keresleti/kínálati oldal elvárásai elemzésével.

Megállapítások: A magánbiztonság hozzáadott értéke a biztonság javított, többletértékéből áll. A szektor létezéséből fakadóan nyújt kézzelfogható társadalmi-gazdasági értéket. A biztonságipar bűnmegelőzési tevékenysége miatt – a piacról élő, érvelő bűnöző szemszögéből vizsgálva – a bűncselekmények költségei az elkövetők számára megnövekednek, míg a társadalom számára lecsökkennek.

Érték: A magánbiztonsági szolgáltatások értéknövelők és hosszú távú gazdasági növekedést biztosítanak. A magánbiztonsági szektor működésével a biztonság összértéke növekszik a hatóságok, az üzleti közösség és a polgárok számára. A biztonságipar, az állami rendészet kiegészítő partnerként működik együtt a biztonság, mint összetársadalmi igény megteremtésében.

Kulcsszavak: magánbiztonság, közbiztonság, biztonságipar, hozzáadott érték.

Abstract

Aim: Examination of the socio-economic value creation capacity of the private security sector.

A szerző a kéziratot magyar nyelven nyújtotta be. Benyújtás ideje: 2025. 10. 27. Átdolgozás: 2026. 02. 05. Elfogadás: 2026. 02. 28.

Methodology: Examination of the social and economic added value of private security services, focusing on the human factor and the analysis of demand/supply expectations.

Findings: The added value of private security consists of improved security and added value. The sector provides tangible socio-economic value due to its very existence. Due to the crime prevention activities of the security industry, from the perspective of market-driven, rational criminals, the costs of crime increase for perpetrators, while decreasing for society.

Value: Private security services add value and ensure long-term economic growth. The operation of the private security sector increases the overall value of security for authorities, the business community, and citizens. The security industry works together with state law enforcement as a complementary partner in creating security as a societal need.

Keywords: private security, public safety, security industry, added value.

A hozzáadott érték fogalmáról

A magánbiztonság tudományos igényű vizsgálata a 2010-es évek közepétől kezdett el erősödni, amikor a rendészettudományi kutatásokban megjelent a magánbiztonsági szektor, mint önálló elemzési terület. A tudományos beágyazottságot és a szakterület fejlődését jól szemlélteti, hogy az NKE RTK Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszéke az elmúlt évtizedben aktív kutatóműhelyként működött, amely tudománymetriai és hálózatelemzési vizsgálatok alapján is a rendészettudomány egyik meghatározó tudásközpontjává vált (Csaba & Tóth, 2024). A magánbiztonsági szolgáltatások értékteremtő tevékenységének vizsgálatakor elengedhetetlennek tartom a hozzáadott érték – (főnév) szó egyik jelentése a valaminek megbecsült volta; valamely anyagban, tárgyban, eszközben az a jelleg, tulajdonság, hogy valamely szükségletet elégít ki, és az egyén vagy a társadalom részéről megbecsülésben részesül (URL1) – általános jelentésének tisztázását. Egy szolgáltatás vagy termék hozzáadott értéke olyan javított vagy többletértéket jelent, amely által az összérték növekszik. Szolgáltatás vagy termék végfelhasználó-oldali (Johnson & Scholes, 1993) vizsgálatával pedig az „értékláncelemzés” mint stratégiai menedzsereszköz nyújthat kielégítő magyarázatot, amely – valamennyi, az állami és nem állami szereplő által elvégzendő – stratégiai elemzés, választás, végrehajtás és ellenőrzés sorozatát jelöli. Magába foglalja a termék előállításához, piacra viteléhez, szállításához és annak támogatásához (beszerzés, fejlesztés, „know-how”, ami olyan gazdasági,

műszaki és szervezési ismeret és tapasztalat, amely a gyakorlatban felhasználható, korlátozottan hozzáférhető, és amelyet az oltalom addig illet meg, amíg közkinccsé nem válik; a know-how másra átruházható, vagyis forgalomképes; humán erőforrás, infrastruktúra-szervezés, minőségellenőrzés) (Thompson & Strickland, 1996; Johnson & Scholes, 1993; de Wit & Meyer, 1994) szükséges tevékenységek, építőelemek sorát (Thompson & Strickland, 1996). A végfelhasználók köre pedig az állam, a piac, a társadalom, a hatóságok, a vállalkozások, illetőleg a polgárok között keresendő (URL2).

A biztonság garantálásáról

A magánbiztonság történetét kutatva megállapítható, hogy bár számos formát öltött, a magánbiztonsági szolgáltatást nyújtó személyek vagy szervezetek működése olyan időkben terjedt el, amikor az állam nem volt képes az elvárt mértékű biztonságot garantálni. Jó példa erre V. Károly spanyol király 1518-as rendelete, amelyben szabályozta az erdei fakitermelést annak érdekében, hogy a városi lakosság ne maradjon tűzifa, a használatok pedig épített menedék nélkül. A rendelet egyúttal azt is tartalmazta, hogy minden helyi hatóság saját hatáskörben választhassa ki az említett területek biztonsági felügyeletét, ellenőrzését ellátó személyeket (ezek, a helyi közösség és az uralkodó érdekét is szolgáló feladatokat ellátó személyek tekinthetők napjaink magánbiztonsági őrei elődjének) (URL2).

A közbiztonság fogalom eredete a francia forradalom idejére és Jean-Jacques Rousseau sokat emlegetett *Társadalmi szerződés* című művéig nyúlik vissza, melyben a polgárok a biztonságukért cserébe részt vesznek az állam fenntartásában, és tiszteletben tartják annak jogos érdekeit. A biztonság intézményesült szervezeti struktúráit megelőzően, ekkoriban még a helyi közösségek látták el saját védelmüket, amelyet a külső fenyegetések ellen a hadseregek, a belsők ellen pedig a napóleoni idők szervezett és állami rendőri struktúrái váltanak fel fokozatosan. Rousseau úgy vélekedik, hogy a magánszervezetek által szervezett biztonság tökéletesen összevethető az államilag szervezett biztonsággal (Vandormael, 2018).

Az ipari forradalom során a gazdasági fellendüléssel együtt számos, a közrendet fenyegető újfajta bűnelkövetői magatartás jelent meg (Mátyás, 2024). A 19. század végére az ipari forradalmak, a globálissá váló kereskedelem, az urbanizáció és a technológiai fejlődés jelentős vagyonok létrejöttéhez járult hozzá (Hobsbawm, 2004), ami együtt járt a vagyont birtokló személyek elleni bűncselekmények számának növekedésével, s ezek kezeléséhez a korabeli rendőrség

nem rendelkezett elegendő kapacitással ([URL2](#)). Ennek eredményeként jelentek meg az első hivatásos éjjeliőrök Európában, és már az 1850-es években a párizsi Les Magasins du Louvre-hoz hasonló szállodák és egyes áruházak saját belső biztonsági szolgálatokat hoztak létre (Sellam, 2017).

1855-ben az USA-ban Allan Pinkerton megalapította a Pinkerton Nemzeti Nyomozó Ügynökséget, amely az akkor robbanásszerűen fejlődő vasúti hálózatokon elkövetett rablások, illetve lopások megelőzésére és felderítésére specializálódott. Az ügynökség elsősorban biztonsági őrköt, illetve magánnyomozókat foglalkoztatott, és a maga nemében az egyik leghíresebb szervezet lett. Sikerei között szerepelt az Adams Express Company sérelmére 1866-ban elkövetett 700 000 dollár értékű lopásnál a bűnrészes igazgatók elfogása, valamint az Abraham Lincoln megválasztott amerikai elnök elleni baltimore-i merénylet megghiúsítása 1861 februárjában ([URL3](#)). Amennyiben egy szervezett fegyveres csoport politikai célból az elnök életére tör – mint ahogy arra az említett merénylet szolgáltatott példát –, az terrorizmusként is értékelhető, hiszen az ehhez szükséges fogalmi elemek maradéktalanul azonosíthatók. Megjegyezve, hogy Ben Saul szerint a terrorcselekmény minden esetben egy erőszakos, emberélet kioltására, de legalábbis veszélyeztetésére irányuló cselekményben ölt testet, amely cselekmény elkövetője politikai, ideológiai, vallási indíttatásból cselekszik, tettét fegyveres konfliktuson kívül valósítja meg, legfőbb célja pedig az, hogy félelmet keltsen a társadalomban vagy annak egy részében ([Korinek, 2015](#); [Fábián, 2018](#); [Horváth, 2013](#)). Ebben az időszakban azonban még nem volt az USA-ban olyan hivatalos szervezet, amely az elnök biztonságát garantálhatta volna, így Pinkerton magánbiztonsági csapata kapta meg ezt a feladatot.

A két példából megállapítható, hogy gyaníthatóan állami (szövetségi) megbízatást is teljesítettek. Tehát egy magánbiztonsági céget – megfelelően hatékony állami cég nem lévén – az állam főhatósága állami feladattal bízott meg (értsd: állami tisztségviselők védelme, bűnügyi nyomozás). Az első szövetségi bűnüldöző hatóság (rendőrség) is az előbbieknél, továbbá a nagyarányú dollárhamisítás elleni fellépésnek köszönheti létrejöttét (lásd: US Secret Service – USSS). Kimondható, hogy a magánbiztonság már ekkor is kapott állami megbízásokat, amire ma is előfordulnak példák. A téma pedig máig alapvető problémákat vet fel, gondolva arra, hogy az állam az adófizetők pénzén magáncég(ek)től szolgáltatást vásárol. Az állampolgárral szemben így nem az erre feljogosított, a fékek és ellensúlyok rendszerén keresztül alaposan ellenőrzött állami szervek, szereplők lépnek fel és korlátozzák jogait, hanem egy magáncég, amely erre legfeljebb csak korlátok közt lehetne jogosult.

Ezen a ponton kell megjegyezni, hogy – a több modernizáláson átesett és a mai napig globális biztonsági szolgáltató cégcsoport – a Securitas részeként működő

Pinkerton-féle ügynökség egyértelműen a magánbiztonsági szolgáltatók közé sorolható. Olyan magáncég, amely megbízás alapján magánszemélyek, gazdasági társaságok megbízásait, valamint állami, illetve szövetségi kormányzati megrendeléseket is teljesített (Fischer, Halibozek & Walters, 2013) (így látták el a hivatalát átvenni igyekvő megválasztott elnök védelmét is). Pinkertonék másik fontos működési területe – a több szövetségi államot is átszelő vasúti hálózatokat üzemeltető társaságok példája – amiatt is érdekes, mert az USA akkori, kizárólag területi alapon szerveződő helyi rendőrségei nem voltak képesek a több állam területén átívelő bűnügyi kihívások kezelésére. Erre a Szövetségi Nyomozóiroda ([URL4](#)), majd a további bűnüldöző szervek megjelenéséig is csak igen korlátozottan voltak alkalmasak. Pinkerton és a vasúttársaságok felismerték ezt a biztonsági rést, és az erre a feladatra kapott megbízás teljesítésével fegyveres őrszemélyzetet kezdtek utaztatni a vonatokon, illetve kapcsolódó nyomozásokat és bűnügyi hírszerző munkát is végeztek. Ez a rendészeti tevékenység nemcsak a magántársaságok üzleti érdekeit szolgálta, hanem a cég bevonásával az igazságszolgáltatás is jól járt.

Allan Pinkerton és ügynöksége jókor volt jó helyen, amikor 1861-ben kitört a polgárháború, és Lincoln elnök sikeres biztonsági tisztje felkérését kapott az unionisták oldalán a katonai felderítés megszervezésére. Az akkoriban még Intelligence Service-nek nevezett titkosszolgálat ([URL5](#)) a hadügyminisztériumhoz tartozott. A polgárháború során sok sikerért és néhány kudarcért is felelős volt, majd a háborút követően, 1865-ben a kongresszus megteremtette a jogi alapot az amerikai titkosszolgálat létrehozásához. A kongresszus azonban nem akart elnöki vagy akár katonai rendőri erőt fenntartani, ezért a Secret Service-t a pénzügyminisztériumhoz rendelte, és szövetségi rendőrségként a tevékenységét a pénzhamisítás elleni védelemre korlátozta (Pinkerton, 1989; Piekalkiewicz, 1997; Fischer, Halibozek & Walters, 2013; John & Chambers, 1999). Újabb helyi, illetve tagállami szinten nem, csakis szövetségi szinten kezelhető bűnügyi kihívással nézett szembe az akkori szövetségi kormány. Az amerikai fizetőeszköz, a dollár hamisítása olyan elterjedt problémává vált, hogy az már súlyosan veszélyeztette a pénzügyi stabilitást. A U. S. Secret Service elnevezésű, de valójában ekkor már rendőrségi nyomozó hatósági szervezet dolga a dollárhamisítás elleni fellépés volt, azonban a William McKinley elnök ellen 1901-ben Buffalóban elkövetett végzetes merénylet végleg a titkosszolgálatnak adta a feladatot, hogy őrizze a mindenkori elnök és családja biztonságát, amelyet 1908-tól látnak el a mai napig ([URL6](#)). Mindhárom eset kapcsán felismerhető, hogy csak szövetségi szinten lett volna megfelelően kezelhető az a kihívás, amelyre viszont a szövetségi kormány nem rendelkezett megfelelő szervezeti struktúrákkal. Ez tette lehetővé, hogy egy képzett detektívet és a chicagói rendőrség alkalmazottaiból

alakuló magánbiztonsági céget alkalmazzanak hatékony állami szervezet hiányában. A sikeres „spin-off” (jelentése: mellékhajtás, oldalhajtás; angolul számos területen használt kifejezés; magyarul leginkább akkor használják, amikor egy nagyobb intézménynek vagy egy alkotó/alkotók által kiötlött fiktív univerzumnak mellékhajtása, oldalhajtása jön létre és ez valamennyire illeszkedik az anya-intézményhez vagy az anyauniverzumhoz; az Egyesült Államokban mellékjövendelmet is jelent) egy helyi rendőrből magánbiztonsági szereplővé vált szakember közvetítésével szövetségi szervezetek megalapításához vezetett, és – meglepő módon – Pinkerton esete nem egyedüli. A Szövetségi Nyomozóiroda elődje, a Bureau of Investigation az 1908-as megalapításakor több szakembert vett át a titkosszolgálatától. Köztük volt William J. Burns is, aki 1909-ben kilépett, és saját magánnyomozó céget alapított. A Burns Detektív Ügynökség az Amerikai Bankszövetség tagjainak kizárólagos szolgáltatójaként lett ismert, és tölt be ezen a piaci szegmensben fontos szerepet (Fischer, Halibozek & Walters, 2013).

Kontinensünkre visszatérve, az egyik első magántulajdonban lévő biztonsági társaság 1870-ben Olaszországban, Padovában jött létre, amikor Giuseppe Lombardi megalapította a Fattorini Notturmi Privati, későbbi nevén a Cittadini dell’Ordine magánbiztonsági céget ([URL7](#)). A német Hannoveraner Wach- und Schließ 1901-es megalapítását követően a virágzó gazdasági körülmények és a növekvő bűnözés hatására egyre nagyobb üzleti – elsősorban tűzfigyelési, objektumvédelmi – tevékenységet mondhatott magáénak. A mai ipari cégek elődjai közül is sokan ebben a korszakban jöttek létre, amelynek hatására magánbiztonsági cégek sorát alapították meg ([URL2](#)).

Ezzel szorosan összefüggő tartalommal Cyrille Fijnaut 1983-ban jelentette meg a napjainkban is komoly tudományos értéket képviselő esszégyűjteményét (van Lochem, Fijnaut & van Reenen, 1983), amelyben a rendészettudomány lehetséges jövőjét körvonalazta. Megfogalmazta az európai rendészettudomány új alapokra helyezésének szükségességét, és célként egyrésről az Európa-szerte megfelelően szervezett és működtetett rendőri szervezet, másrésről pedig az állampolgárokkal, társadalmi szervezetekkel, intézményekkel és más testületekkel való együttműködés szabályait és határvonalait tiszteletben tartó rendőri struktúra alapvető igényét. Véleménye szerint az ilyen rendészettudománynak öt különböző profilt kell egyesítenie magában, értve ezalatt a politikai (közigazgatási), társadalmi, technológiai, történelmi és az összehasonlító rendészettudományt (Jaschke, Bjørgo, del Barrio Romero, Kwanten, Mawby & Pagon, 2007a).

Ahogy az Európai Biztonsági Szolgálatok Szövetsége ([URL8](#)) által 2019 októberében Rómában kiadott hatodik Fehér Könyv ([URL2](#)) is megemlíti, a két világháborút követően az európai társadalmaknak soha nem látott kihívásokkal

kellett szembesülniük, gondolva itt a globalizációra, az urbanizációra, a demográfiai és az éghajlatváltozásra vagy a nemzetközi terrorizmus megjelenésére. A korábban elképzelhetetlennek tartott technikai fejlődés, a digitális forradalom dinamizmusa, közbiztonsági kihívások özöne újszerű megoldások lehetőségeit is kínálta az egyre nagyobb gazdasági és társadalmi jelentőséggel bíró, csak az EU-ban mintegy kétmillió engedéllyel rendelkező biztonsági őrt foglalkoztató „biztonsági ipar” számára ([URL2](#)).

A biztonsági iparról

Napjainkra megkérdőjelezhetetlen a már említett kétmillió biztonsági őr munkájának fontossága, és mindaz, amivel a magánbiztonsági szektor hozzájárul a közös biztonságunk megteremtéséhez. Az előerő megfelelő, hatékony működésének kritikusságát jól jelzi, hogy egy komplex biztonsági rendszer műszaki-technikai alrendszerei (késleltetés–detektálás–jelzés) önmagukban a legtöbb védelmi feladathoz nem elegendők: az előerős reagálás az a döntő komponens, amely a riasztások valóságtartalmának azonnali ellenőrzésével, a fenyegetés értékelésével és a beavatkozással ténylegesen gyakorlati értékke konvertálja a rendszer képességeit ([Tiszolczi, 2023](#)). A középületek, a létfontosságú rendszerelemek magántulajdonban lévő őrzése, a repülőtereken, sportlétesítményekben, zenés-táncos rendezvényeken nyújtott biztonsági szolgáltatások teljesítése pedig a legtöbb európai polgár számára már magától értetődő és teljes mértékben elfogadott ([URL2](#)).

A magánbiztonság lényegét és mibenlétét sokan próbálták – többnyire a biztonsági tevékenységek tényszerű felsorolásával – meghatározni. A magánbiztonság esszenciáját kutatva (George & Button, 2000), azt merőben újszerű látásmód alkalmazásával, a biztonsági szerepek meghatározásával, a tevékenység funkcionálisával is megfogalmazhatjuk. A szerepek tekintetében a védelemben, a rendfenntartásban, a bűn- és a veszteségmegelőzésben gondolkodhatunk. Valamely biztonsági szolgáltatást, terméket vizsgálva azt kell megnéznünk, mennyire illenek rá a megjelölt szerepek. Minél nagyobb az azonosság, az annál inkább a magánbiztonság részét képezi (Christián & Rottler, 2019). Más szemszögből megközelítve, a rendészettudomány térréumán vizsgálva egy folyamatos fejlődésben lévő tudományról beszélhetünk, „amelynek keretében az egyes tudományok a legfontosabb állami és igazgatási funkció, a közbiztonság, a közrend védelme érdekében ötvöződnek, és fejlesztik tovább mindazokat az ismereteket és gyakorlatokat, amelyek révén a társadalomra káros tényezők gátolhatóak vagy enyhíthetőek” ([Hautzinger, 2020](#)).

Az USA Igazságügyi Minisztériumának megbízásából és támogatásával a „rendészet új struktúráját” elemző 2001-es tanulmány (Bayley & Shearing, 2001) mutat rá a posztmodern társadalmak változó rendészeti jellegére. Az államilag monopolizált rendészeti korszak végével a mai rendészet „multilaterális”, azaz többszereplős tevékenységével érvel, kimondva, hogy modern világunkban a rendészet átalakulóban, struktúrája változóban van. Az átalakulás kulcsa az, hogy a rendészet – amely a társadalmat biztonságosabbá kívánja tenni – már nem a kormányok kizárólagos előjoga, sőt már az is kérdéssé vált, hogy vajon a kormányok-e az első számú szolgáltatók. A rendészet fokról-fokra, szinte észrevehetetlenül vált többszereplős tevékenységgé, és egy sor nem kormányzati csoport vállalta önmaga védelmének feladatát, míg egy sor nem kormányzati szervezet arra vállalkozott, hogy másoknak biztonsági szolgáltatásokat nyújt. A szerzők a tanulmányukban különbséget tettek a rendészettel foglalkozó „szolgáltatók” (az állami szektor mellett kereskedelmi szervezetek, nem kormányzati szervezetek, magánszemélyek) és a rendészeti tevékenységre megbízást adó „megbízók” (kormányzat, helyi önkormányzatok, gazdasági érdekeltségek, lakó- és kulturális közösségek, magánszemélyek) között (Jaschke, Bjørge, del Barrio Romero, Kwanten, Mawby, & Pagon, 2007b).

A személy- és vagyonbiztonság minden ember természetes és alapvető igénye, minőségi életvitelünk egyik vitathatatlan alapfeltétele. Hogy az ehhez szükséges feltételeket kinek, hol, hogyan és miből kell biztosítani, az már jóval összetettebb és továbbra is nyitott kérdés. Hagyományos felfogás szerint a közrend, közbiztonság fenntartása a rendőrség feladata, amely szerep részeként kell megemlítenem a magánbiztonsági szektor növekvő szerepvállalását. Kimondom ezzel, hogy a biztonság megteremtésének kétségtől legmeghatározóbb, de csak egyik szereplője a rendőrség; a biztonság, mint szolgáltatás megteremtésében a civil szférával működik együtt. A köz- és magánbiztonsági feladatok határvonalai napjainkban egyre inkább elmosódnak, a biztonság pedig a társadalom, az állam és a piaci szereplők közös termékévé válik (Lippai & Csaba, 2021). Nézőpontot váltva viszont lehetséges, hogy éppen a rendőrség kapcsolódik be – például a kiemelt sportrendezvények, zenei fesztiválok stb. – a magánbiztonsági célú rendfenntartásba. Kimondva-kimondatlanul a szerepek keverednek, a határvonalak elmosódnak, amely helyzetet még izgalmasabbá teszi az EU-s tagságunkkal járó jogok és kötelezettségek gyakorlása, a globalizáció hatásai, különösen az állami szerepek, közfeladatok ellátásában (Bencze, 2021) megfigyelhető változások (Bartha, 2017).

Szintén megállapítható, hogy – a közrend, a közbiztonság, az állampolgárok biztonságérzetének alakulása szempontjából – a magánbiztonsági szektor számára megnyílik egy piaci lehetőség, amely igen komoly felelősséggel párosul

(Christián, 2014). Az állam rendészeti szervei által szavatolt, hatósági szolgáltatás keretében nyújtott biztonsága mellett létezik a magánbiztonsági piac szereplői által áruként kínált biztonság, mint termék. Az Európai Unió tagállamaiban e két szektor viszonyát a piacmegosztási minták és a finanszírozási struktúrák is befolyásolják, hiszen a rendészeti kapacitások korlátossága miatt a magánbiztonság számos területen kiegészítő, sőt helyettesítő szerepbe került (Lippai & Csaba, 2021). A magánbiztonság céltudatos tevékenység eredménye, ahol a biztonság létrehozása – megóvása, fenntartása – maga is szolgáltatás (Finszter, 2012).

Az eddigiek alapján tehát joggal adódik a kérdés, vajon mérhető-e a magánbiztonsági szektor értékteremtő tevékenysége, egyáltalán beszélhetünk-e bármiféle hozzáadott értékről ez esetben. Írásomban tehát a magánbiztonság társadalmi-gazdasági értékteremtő képességére keresek választ.

Hagyományos és új értékek

A Marc Cools kriminológus – a brüsszeli Vrije és a Ghent Egyetem professzorának – tudományos eredményeit bemutató, a Confederation of European Security Service (CoESS) által kiadott negyedik Fehér Könyv ([URL2](#)), amely kutatás eredményeire magam is támaszkodom, az európai magánbiztonsági szolgáltatások társadalmi és gazdasági hozzáadott értékét elemzi egy olyan, az emberi tényező létfontosságát előtérbe helyező ágazat tükrében, amelynek valódi értékteremtő képességét az állam, a piac és a társadalom komplexitásában, a keresleti és kínálati oldal elvárásai alapján van lehetőségünk érdemben megismerni.

A kockázati társadalom

A második világháborút követően Európában kialakult jóléti államok olyan, a társadalmi javakat újraelosztó kockázati társadalmakká alakultak, amelyek egyik elsődleges funkciója a veszélyelhárítás lett. Ezen társadalmakban a magán-, az üzleti és az állami szféra tagjai, szervezetei elsődleges figyelme az objektív és szubjektív biztonságot fenyegető veszélyhelyzetek megelőzésére, felszámolására, a potenciális bizonytalansági helyzetek kezelésére irányul. A létfenntartással kapcsolatos, akár hagyományosnak is tekinthető bizonytalansági faktorok kiegészültek a folyamatossággal kapcsolatos félelmekkel, értve ezalatt a foglalkoztatással, a szociális biztonsággal, az egészségüggyel, az élelmiszerbiztonsággal, a pénzügyi biztonsággal, a magánélet védelmével, a migrációval, a demográfiával, a környezettel, illetőleg a legutóbbi időben a Covid-19-világjárvánnyal kapcsolatos aggodalmakkal ([URL2](#)).

Az interperszonális észlelési minták megváltozásával a kockázati társadalom polgára „erkölcsi pánikot” (Beck, Hajer, Schwarz & van der Aart, 1997) tapasztal, amely új erkölcsi rend alapja a biztonság iránti és a kockázatsökkentési vágy. A globális gazdaság, a gazdasági szabadkereskedelem, a globalizáció (Held, et al 1999) megjelenésével a társadalmunk egy újabb dimenzióval kiegészülve a fejlett információs társadalom felé halad, amelyben a „global village” víziója realitássá válik (Guehenno, 1994). (A globális falu fogalmat Marshall McLuhan kanadai médiateoretikus alkotta meg az 1960-as évek elején, és arra utal, hogy az elektronikus kommunikációs technológiák fejlődésével a világ oly mértékben vált összekötötté vagy „kicsivé”, mint egy falu, amelyben az emberek gyorsan kommunikálnak, és minden eseményről szinte azonnal értesülnek; a globális falu fogalommal harminc évvel előre megjósolta a World Wide Web létrejöttét.) Mindezek mellett a biztonsággal és védelemmel kapcsolatos köz- vagy magánfelelősség kérdésköre is a figyelem központjában áll, ugyanis magáncégek látszólag a hatóságok kizárólagos hatáskörébe tartozó szolgáltatásokat is nyújthatnak. Ez a folyamat egyben a köz- és magánbiztonsági funkciók közötti határok fokozatos elmosódásához vezet, mivel a biztonság megteremtése egyre inkább megosztott, kooperatív tevékenységgé válik, ahol a közérdekű és piaci szereplők közösen járulnak hozzá a közbiztonság fenntartásához (Lippai & Csaba, 2021). A szuverén nemzetállam – bár továbbra is fontos, de – már nem az a szereplő, aki köré a politikai közösség csoportosul (Guehenno, 1994), a versengő játékosoknak pedig naponta kell bizonyítani hasznosságukat. Ezzel egyidejűleg a polgárok adóügyi erőfeszítéseikkel arányos – állami és piaci vonatkozásban is –, mérhető eredményeket kívánnak látni védelmükkel, biztonságukkal kapcsolatosan (URL2).

Ezáltal egyáltalán nem meglepő, hogy a kockázati társadalmak magánszektorának viszonylagos egyszerűséggel sikerült a fenti vágyakból tőkét kovácsolni. Olyan helyzet teremtdött, amelyben a bűnügyi jelenségeket kockázatnak tekintik, és új biztonsági stratégiák válnak létfontosságúvá, a közbiztonság „hagyományos” szereplői mellett pedig „új” és folyamatosan fejlődő magánbiztonsági szereplők jelentek meg. A magánbiztonsági szektor nemzetközi jelleget (Cools, 2002) öltött, és közös biztonságunk megteremtésének egyik meghatározó szereplőjévé vált (INHES-CoESS, 2008).

A sokszínűség korszaka

A köz- és magánbiztonság közötti határok elmosódása (Cools, Ponsaers, Verhage & Hoogenboom, 2004), a fenyegetettség nélküli állapot mint minden egyes polgár alapvető igénye, újfajta szakmai párbeszédet és stratégiákat

eredményezett. Azok eredménytelensége pedig a bizonytalanság, a félelem, a félelemkeltés, a tényleges károkozás közvetlen lehetőségét hordozza magában (URL2). Mindezek közös vonása a biztonságot fenyegető elemek, tényleges jogsértések közvetlen okának és hatásainak lehető legnagyobb mértékű korlátozása, a bűnözés okozta „kellemetlenségek” megelőzésére történő felkészülés, a bűnözés elleni küzdelem. Megállapítva, hogy a tevékenységgel kapcsolatos irányítási elem már nem a hatóságok kizárólagossága, az többszereplőssé válva – minden résztvevő saját felelősségi körén belül (Cools, 1997) – kiterjed a szociális intézményekre, üzleti közösségekre és a civil lakosságra is. E szemléletmód összhangban áll azzal a megállapítással, miszerint a közbiztonság „kooperatív termék”, amelyet az állami, piaci és közösségi szereplők együttműködése hoz létre, és amelynek megvalósításában a magánbiztonsági szektor is strukturális szerepet vállal (Lippai & Csaba, 2021). Ezen elgondolás lényege a polgárok, vállalatok, egyének, szervezetek partnerségét és párbeszédét ösztönző, a közbiztonsági tevékenység alapját jelentő bűnmegelőzésbe történő bevonása.

A köz- és magánterületek közötti határok elmosódása a tőke, az áruk, a szolgáltatások, az emberek áramlása földrajzilag is definiálható „csomóponti orientációt” (Gilleir, Easton, Ponsaers & Cools, 2009), új típusú biztonsági kockázatokat eredményezett, ami újszerű kockázatelemzési és komplex (Hoogenboom, 1994) rendőrségi ellenőrzési módszereket igényel (Shearing & Wood, 2007). Ezáltal valamennyi biztonsági szereplőnek újra kell gondolnia az eddigi „hagyományosnak” gondolt szerepét, és a meglévő biztonsági dogmákon túllépve be kell tudnia lépni a problémaorientált, a párbeszédre és együttműködésre épített „sokszínűség korszakába” (Shearing, 2005).

Bernard Mandeville szerint a közérdeket akkor lehet a legjobban szolgálni, ha mindenki a saját önérdekét követi. Az úgynevezett Mandeville-paradoxon lényege, hogy a magánhaszon egyben közhasznót is jelent (Hayek, 1978). Ez a megfontolás kiegészül egy újabb etikai dimenzióval, amely szerint az interperszonális kapcsolatok fontos további tényezője a „szimpátia” és a „pártatlan szemlélő” jelenléte (Daiches Raphael, 1985; Weinstein, 2001; Smith, 2000). Ez a gondolatmenet képezi alapját világhírűvé vált eszmefuttatásának, amely szerint minden egyén szükségképpen arra törekszik, hogy tőkájével a hazai ipar, a társadalmi jövedelem növekedését támogassa, ezáltal saját termékei is nagyobb értéket képviseljenek. Míg ezen magatartás nem feltétlen tudatos, és a pontos növekedési hozzájárulás mértéke sem minden esetben tisztázott, az tény, hogy a honi biztonságipar elemeinek erősítésével amolyan „láthatatlan kéz” gyanánt hazája társadalmi és gazdasági értékeit erősíti (Smith, 1998). Ezt támogatva – mint közgazdaságtani tételt említve – az emberi élet szüntelen cselekvések sorozataként (von Mises, 1996) spontán, de rendkívül összetett szerveződések sora,

amelyek sokkal hatékonyabbak, mint amit szándékos intézkedésekkel szervezve el lehetne érni (Kotterman van de Vosse, 1994). A spontán társadalmi rend szisztematikusabb, ezáltal a zavartalan piaci folyamatok fejlődését leginkább a spontán kialakuló társadalmi folyamatok erősítik (Gray, 1998).

Egy jogállamban minden polgár rendelkezik az egyéni választás lehetőségével, ezáltal eldöntheti, hogy az állam/hatóságok vagy a magánszektor szolgáltatásait veszi-e igénybe. Azaz „*il faut rendre libres toutes les industries encore organisées en commun, aussi bien la justice et la police*”, tehát meg kell nyitni, szabaddá kell tenni minden ágazatot, így az igazságszolgáltatást és a rendőrséget is, mégpedig a lehető legalacsonyabb piaci áron (de Molinari, 1849a). A társadalom eszerint olyan természetjogi, a szabadságon, felelősségen alapuló entitás, amelyben a biztonságnak a spontán piaci verseny során - úgy, mint mindenki másnak - alá kell vetnie magát a szabadpiaci verseny követelményeinek (de Molinari, 1849b).

A köz- és magánbiztonsági versenyhelyzetről

A magánbiztonsági szolgáltatások igénybevételének hozzáadott értéke abban rejlik, hogy a hatóságok, a vállalkozások és az állampolgárok biztonsága értelemszerűen növekszik. A biztonságipar megítélése újragondolásra szorul, különös tekintettel a korábbiakban ismertetett tényezőkre, amelyek: kockázati társadalom, integrált biztonsági menedzsment, csomóponti orientáció és a magánbiztonsági szolgáltatások mikroökonómiai kínálati gazdasága. Ezáltal a közjavak (URL11) – olyan termék vagy szolgáltatás, amelynek fogyasztásából senki nem zárható ki és a fogyasztók között nincs verseny a termékért – kiterjesztő értelmezésében a magánbiztonsági szektor is helyet érdemel (Cowen, 2008; Berlage & Decoster, 2000).

A biztonság mint közszolgáltatás nyújtása a végfelhasználó számára nem versenyképes szolgáltatás, ugyanis az – mint a jó állam működésének egyik alapfeltétele – senkivel és semmiben nem állítható versenyhelyzetbe (Christián, 2022). Annak résztvevői szempontjából konkurencia, versenyhelyzet, a biztonság megteremtésének állami és nem állami szereplői között nem keletkezik. A végfelhasználónak joga van az állami segítségnyújtás (szolgáltatás) igénybevételére, de annak hatékonyságára és eredményességére érdemleges befolyással nem bír. Az állami megtakarítások pedig egyben az ezirányú hatékonyság és az eredményesség logikus csökkenését is eredményezik, így a végfelhasználó esetenként csak az alacsonyabb színvonalú közbiztonsági szolgáltatás biztosítását érzi, tapasztalja. A korlátozott költségvetési források, a rendészeti szervek túlterheltsége, a minimumszolgáltatások nyújtása mégis a már említett versenyhelyzetet

teremti meg. A végfelhasználó viszont rendelkezik azzal a szabadsággal, hogy a piaci versenyzők közül a sajátos igényeihez igazodó, legmegfelelőbb ár-érték arányú, több és jobb minőségű szolgáltatást vegye igénybe – bár az könnyen válhat egy szűk réteg privilégiumává (URL2). A közszolgáltatások hatékonyságmérése mára jelentős módszertani fejlődésen ment át; e körben kiemelkedik a Data Envelopment Analysis (DEA), amely azonos tevékenységet végző szervezetek relatív hatékonyságának összehasonlító elemzését teszi lehetővé (Vári, 2015).

A civilek és a vállalatok magánérdeket szolgáló befektetései a magánbiztonsági szolgáltatók iránti közérdeklődést is megnövelik, amely szintén összhangban van a rendőrségnek a közbiztonság megteremtésével kapcsolatos alapvető feladataival, s az még nagyobb tartalmat nyer. A magánbiztonsági kérdés innentől kezdve már nem a közbiztonsági igazgatással, hanem magával a közbiztonsággal kerül versenyhelyetbe. A magánbiztonsági szolgáltatásokba történő végfelhasználói befektetések a biztonság általános szintjének növelésével teszik lehetővé a közbiztonság szereplőinek rendelkezésre álló erőik, eszközök, képességek optimálisabb felhasználását, a legmegfelelőbb rendszeti prioritások bevezetését. A közbiztonság megteremtésének állami szereplői – költségvetési megtakarításoktól függetlenül – ismét több, célozottabb és jobb minőségű szolgáltatást tudnak nyújtani azokon a területeken, amelyeket már a magánbiztonsági szereplők is ki tudnak szolgálni (URL2). Mindez azt jelenti, hogy a közbiztonsági szereplők a biztonsági lánc represszív és helyreállító, míg a magánbiztonsági szereplők a bizonytalansági problémák proaktív és preventív aspektusaira tudnak leginkább koncentrálni. S ez megjelenhet olyan speciális területeken is, mint például a büntetés-végrehajtás, a magánbörtönök vagy PPP (Public-Private-Partnership) konstrukció-alapú büntetés-végrehajtási intézetek formájában (Czenczer & Sztodola, 2019). A már említett biztonsági aggodalom kapcsán felmerült jogi, gazdasági és társadalmi kérdéskör ellentételezésére pedig megfelelő jogi alapot nyújt a szerződések megkötésével kapcsolatos választási szabadság alkotmányos garanciája. Gazdasági nézőpontból viszont a munkamegosztás specializációt eredményez, ami szintén az említett hatékonyság és eredményesség javulását jelenti, míg a decentralizáció is további működési előnyként fogalmazható meg. Ennek alapján további innovációs lehetőségek kerülnek előtérbe, a kereslet/kínálat kombinációja olyan információáramlást hoz létre, amely helyes árképzést és költségcsökkenést eredményez. Ugyanitt emelem ki a hatékonyabb és ellenőrizhetőbb tevékenység, a szélesebb körű foglalkoztatás, a professzionalizáció, az oktatás, a képzés, valamint a szociális és munkaügyi jogszabályok harmonizálásának további lehetőségét. Végezetül meg kell jegyezni, hogy a biztonság nem kezelhető kizárólag

költséghatékonysági logikában; integrálnia kell a kockázatkezelési, jogállami és társadalmi legitimációs szempontokat is, amibe a magán- és a közbiztonság éppúgy releváns (Vári, 2017).

A magánbiztonsági szolgáltatások társadalmi-gazdasági értéke

Eddig a biztonságot mint terméket, szolgáltatást vizsgáltam, amelyben a marketing, az értékesítés a termék végfelhasználóval történő megismertetését, az arról való végfelhasználói tudomásszerzést jelenti a meglévő és kialakítandó piacon. A szolgáltatás nyújtása az a tényező, amely ténylegesen fenntarthatja vagy növelheti a termék értékét (gondolva itt például az úgynevezett bűnügyi költségekkel történő arányba állításra). A támogató tevékenységek között a beszerzés a szolgáltatás/termék fejlesztésének támogatásához szükséges erőforrások felhasználását, míg a humánerőforrás-menedzsment – az egyik legfontosabb építőelemként – a munkavállalók szűrését, felvételét, képzését, fejlesztését és finanszírozását foglalja magába. A technológiai fejlesztés a „know-how”-ra és/vagy kutatásfejlesztésre vonatkozik, ugyanis értelemszerűen a magánbiztonsági szolgáltatások is befektetnek a tudomány és a technológia piaci irányú fejlesztésébe. Ezen olvasatban az infrastruktúra-fejlesztés a pénzügyi irányításhoz és a minőség-ellenőrzéshez kapcsolódik, ami értékesítési számokban és magában a gazdasági növekedésben nyilvánul meg (URL2). Ezzel elértem írásom egyik alapvetéséhez, amely szerint eljött az ideje, hogy az itt és mostban gondolkodjunk a paradigmák lebontásáról, a hagyományos elvek alapján eddig elképzelhetetlenről (Gosselin & Tindemans, 2010). Írásom további részében a magánbiztonsági szolgáltatások társadalmi-gazdasági értékére hatással lévő, általam hangsúlyosnak ítélt tényezőket vizsgálom meg.

A világosan meghatározott piaci szegmensek igénye

A jelenleg meglévő piaci trendek olyan alapvető szolgáltatásokat foglalnak magukban, mint az élőerős és a technikai eszközökkel végrehajtott őrzés, illetőleg a magán- és számos állami szegmens személy- és vagyónvédelme. A jogszabályi alapokon nyugvó, törvényes keretek között végrehajtott és napjaink technikai vívmányaira támaszkodó magánbiztonsági tevékenység viszont az ennél jóval összetettebb, a megrendelői igények messzemenő kielégítését célzó szolgáltatás portfólióját mutatja. Itt kell megemlítenem a termékek közt a magasabb szintű szolgáltatási körbe tartozó biztonsági menedzsmentet, veszteségmegelőzést, magánnyomozást, biztonsági tanácsadást, valamint a légi és vasúti közlekedés

és a települések biztonságát, illetőleg a közszolgáltatásokhoz tartozó kritikus infrastruktúra védelmét (CoESS, 2011).

Fejlesztendő piaci szegmensek – mint a jövőben kialakítandó őrzésbiztonsági tevékenységek – közé sorolom a katonai és a büntetés-végrehajtási objektumok részére nyújtandó biztonsági szolgáltatásokat. Továbbá az elektronikus házi őrizet (Berry & Matthews, 1989) végrehajtását, a fogvatartottak szállítását (Beyens & Beyens, 2006), az ideiglenes szabadságvesztés/őrizet keretében személyes szabadságuktól megfosztott civilek őrzését (Kötter, 2012), a büntetés-végrehajtási intézetekbe áru/személyek szállítását (Benson, 1998), amelyek szintén jelentős piaci részként és felbecsülhetetlen jelentőségű hozzáadott értéként jelölhetők meg. Nem is beszélve a magánbörtönök létrehozásáról (Harding, 1997), amelyek Ausztráliában, Kanadában, Új-Zélandon, Nagy-Britanniában és az Amerikai Egyesült Államokban már jelenleg is léteznek (Taylor & Pease, 1989). Európában, ahol a köz- és magánszféra partnerségében jelenleg még a tervezés, a finanszírozás és a fenntartás képeznek prioritást, a magánbiztonság kérdése a fejlett börtöngazdálkodás formáit tekintve még marginális (URL2).

A kialakítandó piaci lehetőségek kiaknázásának egyik alapeleme az úgynevezett „elszámoltathatósági perspektíva”, amely a magánszektor működésének állami, hatósági, törvényességi felügyeletét jelenti – magánbörtön esetében például az őrzési rendszer felépítését, a kihasználtságát vagy a szökésért kiszabható büntetések mértékét, illetőleg a napirendek (étkezés, szabad levegőn tartózkodás, ügyvédi és egyéb látogatás, zuhanyzás stb.), működtetési szabályok rendjét (Harding, 1997). Ezen analógiában olyan magas biztonsági besorolási fokozatú, különböző funkciójú létesítményekre (például menekültügyi központok stb.) gondolva, amelyek őrzése speciális végrehajtási szabályokat igényel (Harding, 1997).

További meg nem kerülhető tényezőként jelölöm az európai népesség előregedését és annak tényét, hogy a második világháborút követő „babyboom” (értsd: magas születési arány) után már a közeljövőben is egyre több polgár fogja nyugdíjas éveit élvezni (Peersman & Schoors, 2012). Ez egyrésztől hatással lehet a munkaerő létszámára, de azt is jelentheti, hogy megnövekedhet a magántulajdonban lévő nyugdíjas otthonok, szociális ellátó- és egészségügyi intézmények (kórházak) száma, amelyek őrzésére (orvosok, gyógyszerészek, intézmények stb.) is fokozott figyelmet kell fordítani (URL2). Ugyanez az érvelés vonatkozik az oktatásban rejlő bűnmegelőzési erőre, az iskolai erőszak (Palacio, 2011) megelőzésére, arra, hogy az oktatási intézményeknek is képesnek kell lenniük a bölcsődéktől a felsőoktatásig, az egyetemekig garantálni tanulóik, diákjaik, tanáraik és oktatóik biztonságát. Erre pedig a magánbiztonsági szolgáltatások szintén megfelelő alternatívákat nyújthatnak (Cools, de Clerck & van Sand, 2011).

A rendőrségi, igazságügyi szolgáltatásokról szóló vita

A rendészeti szervek alapvető feladatairól szóló vita egyik kiváltó oka, hogy ezen hatóságok aránytalanul nagy és folyamatosan emelkedő számú, míg esetenként csökkenő eredményességű, negatív felderítési mutatójú feladatot látnak el, s ezt tovább erősíti a szervezetek elégtelen létszáma és magas üzemeltetési költsége. Ebben az esetben a magánbiztonsági szolgáltatók hozzáadott értéket teremthetnek azzal is, hogy – privatizáció vagy kiszervezés eredményeként – átveszik a rendészeti szervek egyes feladatait, a rendészeti szervek hatósági ellenőrzési, irányítási feladatait változatlanul hagyva. Éppen ezért a magánbiztonság egyik sajátos, de kiemelkedően fontos területe a magánnyomozás, amely a köz- és magánbiztonság közötti határvonalak elmosódását különösen érzékletesen mutatja. A magánnyomozói tevékenység – noha üzleti alapú szolgáltatás – jogszabályi keretek között működik, és kiegészíti az állami bűnmegelőzési, vagyonvédelmi és információszerző funkciókat. Az 1913 óta létező hazai szabályozás a 2005. évi CXXXIII. törvényben nyerte el mai formáját, melynek célja, hogy a magánszféra által végzett adatgyűjtés és nyomozás jogszerű és etikus keretek között valósuljon meg. A magánnyomozás így nem az állami rendészet alternatívája, hanem annak partnere a közbiztonság megteremtésében és a társadalmi bizalom fenntartásában (Lippai, Árpás & Kardos, 2024).

Szintén komoly tehermentesítő tényezője a magánszféra a kritikus infrastruktúra védelmének, értve ezalatt utóbbi normál vagy veszélyhelyzeti működését, illetőleg előbbinek a fenyegető tényezők elhárítása érdekében végzett – állami rendészeti szerveket tehermentesítő – magánbiztonsági tevékenységet. A kritikus infrastruktúra védelmének esetében – az energetikai, a vegyipari, a gyógyszeripari, a repülőtéri, a közlekedési, a banki, a biztosítási, az egészségügyi, a honvédelmi stb. szektorokban megvalósuló – hozzáadott érték a biztonsági tevékenység specializációjában keresendő (Müller, 2012).

E feladatokon túlmenően említtem meg az európai nyomozó szervekkel való széles körű együttműködés lehetőségét, kiemelve a kiberbűncselekmények elleni küzdelmet, a „fenyegetettségi értékelések” összeállítását, amelyek hasznos segítséget nyújthatnának a nemzetközi intézményi szintű bűnügyi együttműködéshez (Deák, Nagy & Csaba, 2021). Ugyanitt emelem ki a nyílt tengeri kalózkodás elleni küzdelem magánbiztonsági szolgáltatásainak elterjedését is ([URL2](#)).

A közösségeket érő kellemetlenségek

Az állampolgárok biztonságérzetét közvetlenül befolyásoló tényezők közé tartoznak bizonyos kellemetlenségek (agresszió, nyilvános vizezés, zavaró zaj,

szemetelés, nyilvános részegség, vulgáris viselkedés stb.) mint súlyosan zavaró magatartások, amelyek a közösségi és magánterek, a városok élhetőségét csökkentik (Mátyás et al., 2025). Ezek a problémák szintén lehetőséget kínálnak a magánbiztonsági szolgáltatók szociális párbeszédre épülő közösségi szolgálatának erősítésére, a jogsértések és elkövetők azonosítását követő közigazgatási szankcionálás hatósági kezdeményezésének elősegítésére (URL2).

A bűnözés magánbiztonsági költségei

A bűnözés költségeinek tisztázásakor azt jogi és közgazdaságtani megközelítésben is érdemes megvizsgálni – utóbbi elsősorban a jogalkalmazás gazdasági következményeire összpontosít, értve ezalatt például a formális szabályozás, a jogi aktusok, a szerződések, a megállapodások költségeit (Hirsch, 1999). A biztonság megteremtése tekintetében pedig közgazdaságtani megközelítésben a bűnelkövetési magatartás gazdasági hatásait, a bűnmegelőzés költségeit, a kiszabott büntetés gazdaságosságát elemezhetjük (Eide, 2000; van Velthoven & van Wijck, 2001; Holzhauer & Teijl, 1995). Mindezek alapján egyértelmű, hogy az előzetes jogi és gazdasági megközelítés kulcsfontosságú alapja lehet az individuális és racionális szolgáltatás kiválasztásának (Mathys, 2010).

A bűnözést, a bűnözői magatartást egy különösen érdekes gazdaságossági szempontból is értékelhetjük. A bűnöző az elkövetést megelőzően körülményeket mérlegel, és mi is vizsgálhatjuk tevékenységét az „érvelő bűnöző” (Becker, 1996) szemszögéből. A bűnöző a piacon tevékenykedik és – cselekménye marginális hasznosságával – eredményei maximalizálására törekszik (Cornish & Clarke, 1986). A marginális bűnelkövetői eredményességre való törekvése szintén a biztonság iránti keresleti igény erősödését jelenti. A bűnöző elme gazdasági tervezésében pedig szintén helyet kap a felkészülés, előkészítés, felderítés, végrehajtás és lebukás esetén a büntetéssel járó cselekmények költsége (van Velthoven, 2012; Tulder, 1994), nem is beszélve az általa okozott kár költségeiről.

Amennyiben tehát a felderítés valószínűsége és/vagy a büntetések súlyossága nő, akkor a bűnös cselekmények elkövetésére fordított összeg növekszik, így csökkenhet a bűnözés (URL10). Összefoglalva: a magánbiztonsági szolgáltatások hozzáadott értéke az elkövető remélt hasznának csökkentésében, a büntetések valószínűségének növelésében, így a bűnalkalmak/lehetőségek redukálásában rejlik. A magánbiztonsági szolgáltatók hatékony bűnmegelőzési tevékenysége miatt a szituációs bűnelkövetések esélye csökken, az egyén így nem fordul a bűnözés felé (van Velthoven, 2012), és a biztonság megteremtésének eredményessége növekszik. Ezáltal az államra rótt, a bűnesetek kapcsán felmerülő megelőzési, bűnüldözési, büntetési, kártalanítási és egyéb költségek

is radikálisan lecsökkenhetnek. Különösen a kisstílusú vagy utcai elkövetők esetén a polgár és a társadalom, mint áldozat, illetve a hatóságok kölcsönösen nyertő, „win-win” (az angol kifejezés szó szerinti jelentése nyertes-nyertes, azaz olyan helyzet, amely mindkét fél számára előnyös, amikor mindenki jól jár) helyzetbe kerülnek.

A megelőzés és a következmények költségeit elemezve érdemes kitérni a megfigyelési és a biztonsági beruházásokra, a biztosítási költségekre, valamint a bűncselekménnyel okozott veszteségekre (értékek, érzelmi/fizikai/pszichológiai költségek, áldozatok támogatása) (Cohen, 2005). A társadalmi költségek (Gill, Taylor, Bourne & Keats, 2007) csökkenése – kutatási eredmények alapján – szintén százalékos arányban kimutatható (Conway, 2009). Nemzetközi felmérések szerint a magánmegfigyelés, a betörésvédelmi rendszerek alkalmazása egyértelmű bűnözéscsökkentő hatással bír (van Dijk, 2012).

Mindezt a végfelhasználó szemszögéből vizsgálva megállapítható, hogy a fenti intézkedések az esetleges incidensre vonatkozó költségek csökkentését, a bűnözés/bűnmegelőzés ár-érték arányú megközelítését irányozzák (van Bever, 2011). Egy ilyen irányú elemzéssel pedig valamennyi érintett fél számára lehetőség nyílik a speciális végfelhasználói igényekhez igazodó intézkedések, eljárások, struktúrák kiválasztására (Cools, 1994). A felügyeleti és biztonsági intézkedések hozzáadott értéke azonban a biztonsági szolgáltató által elvégezhető további megbízásokhoz és feladatokhoz kapcsolódóan módosulhat.

Emberi erőforrások

A hozzáadott érték tekintetében a magánbiztonsági szektor is két lábon áll, gondolva itt a humán erőforrásokra, illetve a technológiai és tudományos fejlesztésekre. Azokat kiegészítik a tevékenység megismertetésére szolgáló – jelen tanulmány által is megfogalmazott – törekvések.

Az értéklánc megközelítésű elemzésben a biztonsági örök felvételekor a hatóságok elvégzik a foglalkoztatás feltételéhez kapcsolódó alkalmassági és megfelelőségi feltételek ellenőrzését, szűrését, az oktatás/képzés végrehajtását, tervezését, és biztosítják az egész életen át tartó tanulás lehetőségét. Ezt a tényt a CoESS harmadik fehér könyve az EU által az oktatás területén végrehajtott bolognai reform példajaként említi (CoESS, 2011). Kiemeli, hogy az oktatás, képzés, az egész életen át tartó tanulás különböző szinteken valósul meg, amelyek az egyes szolgáltatási profilnak megfelelő, sok esetben magasabb szintű készségekre épülő, nagy rugalmasságú biztonsági elvárásokra épülnek (CoESS, 2011).

A biztonsági elvárások alapja – amennyiben a biztonságot terméknek tekintjük – az az igény, amelyet a piac (tehát a fizetőképes kereslet) az őrzési tevékenység

mint szolgáltatás nyújtása iránt megfogalmaz. Ez a portfólió az alábbi elemeket foglalja magában.

Őrzés:

- alapvető őrzés,
- kereskedelmi személyzet,
- házon belüli személyzet,
- rendezvénybiztosítás (sport/zenés-táncos és egyéb rendezvények),
- beléptetésfelügyelet,
- testőrség,
- kutyás szolgáltatások,
- kockázatelemzés,
- kulturális örökségvédelem/múzeum,
- steward szolgáltatás,
- tűzvédelem,
- recepciós és portaszolgálat,
- fegyveres szolgáltatás.

Mobil szolgáltatások:

- járőrszolgálat,
- mobil riasztási, válasz és hívásfogadási szolgáltatások,
- pénzszállítás,
- értékszállítás.

Műszaki szolgáltatások:

- behatolást jelző rendszerek és videómegfigyelő rendszerek felügyelete,
- behatolást jelző rendszerek telepítése, szervizelése.

Menedzsment és magasabb szintű tevékenységek:

- biztonsági igazgató,
- veszteségmegelőzés,
- magánnyomozás,
- biztonsági tanácsadás,
- áruházi nyomozás.

Nagyszabású biztonság:

- légitörlekedési védelem,
- városok biztonsága (vasút és metróállomások, városi járőrözés),
- kritikus infrastruktúra védelme,
- tengeri biztonság,
- katonai jellegű szolgáltatások ([URL2](#)).

A fenti – a biztonsági igényeknek megfelelően folyamatosan bővülő tartalmú – összefoglaló mutat rá arra, hogy melyek azok a tartalmi elemek, amelyekkel a magánbiztonsági szektor a biztonság megteremtésének közös küldetéséhez hozzá tud járulni. Rámutatva ezzel az egész életen át tartó tanulás révén megvalósuló professzionalizáció által a végfelhasználó számára nyújtott minőségi szolgáltatás mikéntjére.

Összegzés

Kutatásom tervezésekor azt gondoltam, hogy a biztonságipar értékteremtő tevékenységét pontos matematikai számításokkal, költség-haszon elemzésekkel fogom tudni alátámasztani. Azonban erre a magánszektorban jelen lévő piaci viszonyokra, üzleti titkokra tekintettel nem nyílt lehetőségem. Az állami rendszet viszonylatában pedig ugyancsak le kellett mondanom a precíz számításokról, mert ez esetben is csak hozzávetőleges számadatok álltak rendelkezésemre – a bürokráciával erőteljesen terhelt, katonai hierarchikus jellemzőkkel bíró gazdasági igazgatóságok kapcsán. Meg kellett elégednem azzal a ténnyel, hogy a magánbiztonsági szektor szolgáltatásai és/vagy termékei által biztosított társadalmi-gazdasági hozzáadott érték a biztonság javított vagy többletértékéből áll, amelynek alapján a biztonság összértéke eredményként növekszik. A biztonsági stratégiákból pedig a magánbiztonsági ágazat a továbbiakban már nem zárható ki, hiszen alapvető funkciója alapján, létezéséből fakadóan nyújt kézzel fogható társadalmi-gazdasági értéket. A magánbiztonsági szolgáltatások kiegészítő partnerként jelentenek együttműködő partnert a teljes biztonság megteremtésének irányításában ([URL2](#)).

A biztonság nyújtásának piaci működése a mindenkori kereslet és kínálat üzleti, kereskedelmi alapú, ár-érték arányú mérlegelésén nyugszik. Leegyszerűsítve: a végfelhasználó azt veszi meg, ami az érdekében és anyagi lehetőségei alapján a módjában áll; az államnak pedig mindaz megtakarítás, amit nem kell a költségvetéséből finanszíroznia. Ez alapvetően befolyásolja a piaci szereplők által nyújtott biztonság, mint szolgáltatás módját, mértékét és árát, továbbá kizárhatóvá teszi az irreleváns tényezők piaci jelenlétét. Növeli az állami szereplők hatékonyságát, a szubjektív biztonságérzet, a tényleges közrend, közbiztonság megteremtésének lehetőségét. Napjaink magánbiztonsági piacán kialakultak a világos és egyértelmű piaci szegmensek, amelyeket számos új elem kiépítése követ a nem is olyan távoli jövőben ([URL2](#)).

A magánbiztonsági ágazat humánerőforrás-igénye jelentős számú munkahelyet biztosít, míg a szakmai oktatás/képzés, a technológiai fejlesztések és

a beruházások szintén kedvező hatással vannak a bűnözéssel kapcsolatos költségekre, ahogyan az a büntető igazságszolgáltatás több területén is megfigyelhető (Czencser & Szenczi, 2020). A magánbiztonsági szolgáltatások által megvalósított bűnmegelőzési tevékenység és biztonsági intézkedések eredményeként a bűncselekmények költségei és kockázatai az elkövetők számára megnövekedtek, míg a társadalom számára lecsökkentek. Ezzel bizonyítható, hogy a magánbiztonsági szolgáltatások értéknövelők, hozzáadott értéket, hosszú távú gazdasági növekedést biztosítanak (Czencser & Szenczi, 2020).

Kutatási eredményeim alapján egyértelműen megállapítható, hogy a magánbiztonsági szektor szolgáltatásai és/vagy termékei által biztosított társadalmi-gazdasági hozzáadott érték a biztonság javított vagy többletértékéből áll, s a biztonság összértékét (a hatóságok, az üzleti közösség és a polgárok számára is) növeli.

Felhasznált irodalom

- Bartha I. (2017). (Köz)érdek a magánbiztonságban? Vita a köz- és civil rendészet viszonyáról és ellentmondásairól. *Belügyi Szemle* 65(5), 25-41. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2017.5.2>
- Bayley, D. H., & Shearing, C. D. (2001). *The New Structure of Policing: Description, Conceptualization, and Research Agenda*. Office of Justice Programs.
- Beck, U., Hajer, M., Schwarz, M., & van der Aart, I. (1997). *De wereld als risicomaatschappij: essays over, de ecologische crisis en de politiek van de vooruitgang*. De Balie.
- Becker, G. S. (1996). *The economic way of looking at behavior: the Nobel lecture*. Stanford University.
- Bencze M. (2021). A jogalkalmazási folyamat szociológiai vizsgálata. In Bencze M. & Vinnai E. (Szerk.), *Jogszociológiai előadások* (pp 31-33). Debrecen University Press.
- Benson, B. L. (1998). *To serve and protect. Privatization and community in criminal justice*. New York University Press.
- Berlage, L., & Decoster, A. (2000). *Inleiding tot de Economie*. Universitaire Pers Leuven.
- Berry, R. B., & Matthews, R. (1989). Electronic monitoring and house arrest: making the right connections. In Roger, M. (Eds.), *Privatizing criminal Justice* (p. 107). Sage Publications.
- Beyens, K., & Beyens, K. (2006). Privatisering van gevangenis. In Guery, M., *La privatisation de la sécurité et ses limites juridiques* (p. 44). VubPress.
- Christián L., & Rottler V. (2019). A biztonság megteremtésének új megközelítése: komplementer rendészet. In *Trendy rozvoja súkromnej bezpečnosti v krajinách V4*. (p. 91).
- Christián L. (2014). Két új ág a rendészettudomány fáján. In Gaál Gy. & Hautzinger Z. (Szerk.), *Rendészettudományi gondolatok: Írások a Magyar Rendészettudományi Társaság megalapításának egy évtizedes jubileuma alkalmából* (pp. 85-91). Magyar Rendészettudományi Társaság.
- Christián L. (2022). *Komplementer Rendészet*. Ludovika Egyetemi Kiadó.

- CoESS (2011). *Private security services in Europe, facts & figures*. CoESS
- Cohen, M. A. (2005). *The Cost of Crime and Justice*. Routledge.
- Conway, J. (2009). *50 inzichten economie (50 economic insights)*. Uitgeverij Veen Magazines.
- Cools, M., de Clerck, H., & van Sand, L. (2011). *La gardiennage privé et la protection dans les écoles* (pp. 106-110). Cahiers de la Sécurité – INHESJ.
- Cools, M., Ponsaers, P., Verhage, A., & Hoogenboom, B. (2004). *De andere rechtsorde. Demopolisering van fraude-onderzoek*. Politeia.
- Cools, M. (1994). *Werknemerscriminaliteit (Employee crime)*. VubPress.
- Cools, M. (1997). Integrale veiligheidszorg in perspectief. *Pretekst, 'Nodal Security'*. *Police Quarterly*, 8(1), 15–17.
- Cools, M. (2002). *De onderstromen in, de private veiligheidszorg (The undercurrents in the private security concern)*. Panopticon.
- Cornish, D. B., & Clarke, R. W. (1986). *The Reasoning Criminal. Rational Choice Perspectives on Offending*. Springer Verlag.
- Cowen, T. (2008). Public goods. In Henderson, D. R. (Eds.), *The Concise Encyclopedia of Economics* (pp. 431-432). Indianapolis.
- Czenczer O., & Szenczi A. (2020). A reintegrációs őrizet jogi, technikai, biztonsági és társadalmi aspektusai. *Börtönügyi Szemle*, 2(7), 7-29.
- Czenczer O., & Sztodola T. (2019). *A büntetés-végrehajtási reintegrációs munka jogi és biztonsági vonatkozásai*. Dialóg Campus Kiadó.
- Csaba Z., & Tóth A. (2024). A Magánbiztonsági és Önkormányzati Rendészeti Tanszék tíz éve tudományos publikációkban. *Magyar Rendészet*, 24(6), 145–162. <https://doi.org/10.32577/mr.2024.ksz.10>
- Daiches Raphael, D. (1985). *Adam Smith*. Oxford University Press.
- de Molinari, G. (1849a). *Les Soirées de la rue Saint-Lazare. Entretiens sur les Lois Economiques et Défense de la Propriété*. Guillaumin et Cie Libraires.
- de Molinari, G. (1849b). De la production de la sécurité. *Journal des Economistes* (1), 161–169.
- de Wit, B., & Meyer, R. (1994). *Strategy, Process, Content, Context, An International Perspective*. West Publishing Company. [https://doi.org/10.1016/0024-6301\(95\)92128-1](https://doi.org/10.1016/0024-6301(95)92128-1)
- Deák J., Nagy I., & Csaba Z. (2021). Együttműködés nemzetközi bűnüldöző szervezetekkel: orosz és magyar rendőrségi példák. *Belügyi Szemle* 69(5), pp. 851–867. <https://doi.org/10.38146/BSZ.2021.5.8>
- Eide, E. (2000). Economics of Criminal Behavior. In Boudewijn, B., & De Geest, G. (Eds.), *The Economics of Crime and Litigation*. Edward Elgar.
- Fábián P. (2018). Terrorselekmények és a magánbiztonság kapcsolatának aktuális összefüggései. *Magyar Rendészet* 18(4), 91–103. <https://doi.org/10.32577/mr.2018.4.7>
- Finszter G. (2012). *A rendőrség joga*. Duna Mix Kft.
- Fischer, R., Halibozek, E., & Walters, D. (2013). *Introduction to Security*. Butterworth–Heinemann.
- George, B., & Button, M. (2000). *Private Security, 1*. Perpetuity Press.

- Gill, M., Taylor, E., Bourne, T., & Keats, G. (2007). *Demonstrating the value of security (Demonstrating the value of security)*. PRCI.
- Gilleir, F., Easton, M., Ponsaers, P., & Cools, M. (2009). Checking aspects of a Nodal Orientation for Policing the Port of Antwerp. In Cools, M. et al. (Eds.), *Readings On Criminal Justice, Criminal Law & Policing* (pp. 359-376). Maklu.
- Gosselin, D. & Tindemans, B. (2010). *Toekomstmakers. De kunst van het vooruitdenken*. Lannoo Campus.
- Gray, J. (1998). *Hayek on Liberty*. Routledge. <https://doi.org/10.4324/9780203004012>
- Guehenno, J-M. (1994). *Het einde van de democratie*. Lannoo.
- Harding, R. (1997). *Private prisons and public accountability*. Transaction Publishers. <https://doi.org/10.4324/9781351308045>
- Hautzinger Z. (2020). A rendészettudomány határtudományai. *Magyar Rendészet*, 20(3), 137-146. <https://doi.org/10.32577/mr.2020.3.8>
- Hayek, F. (1978). *New Studies in Philosophy. Politics, Economics and the History of Ideas*. Routledge. <https://doi.org/10.7208/chicago/9780226321288.001.0001>
- Held, D., McGrew, A., Goldblatt, D., & Perraton, J. (1999). *Global Transformations: Politics, Economics and Culture*. Stanford University Press. <https://doi.org/10.2307/40203424>
- Hirsch, W. Z. (1999). *Law and Economics: an introductory analysis*. Academic Press.
- Hobsbawm, E. J. (2004). *A birodalmak kora*. Pannonica Kiadó.
- Holzhauser, R., & Teijl, R. (1995). *Inleiding Rechtseconomie*. Gouda Quint.
- Hoogenboom, B. (1994). *Het Politiecomplex. Over de samenwerking tussen politie, bijzondere opsporingsdiensten en particuliere recherche*. Gouda Quint bv.
- Horváth L. A. (2013). *A terrorizmus csapdájában*. Zrínyi Kiadó.
- INHES-CoESS (2008). *Livre Blanc. La participation de la sécurité privée à la sécurité générale en Europe – Private security and its role in European Security*. INHES-CoESS.
- Jaschke, H-G., Bjørgo, T., del Barrio Romero, F., Kwanten, C., Mawby, R., & Pagon, M. (2007a). *Rendészettudomány európai megközelítése munkacsoport zárójelentése, Első Könyv*. CEPOL.
- Jaschke, H-G., Bjørgo, T., del Barrio Romero, F., Kwanten, C., Mawby, R., & Pagon, M. (2007b). *Rendészettudomány európai megközelítése munkacsoport zárójelentése. Harmadik Könyv*. CEPOL.
- John, W. - Chambers II. et al. (1999). *The Oxford Companion to American Military History*. Oxford University Press.
- Johnson, G., & Scholes, K. (1993). *Exploring Corporate Strategy*. Prentice Hall.
- Korinek L. (2015). A terrorizmus. *Belügyi Szemle*, 63(7-8), 7-38. <https://doi.org/10.38146/bsz.2015.7-8.1>
- Kotterman van de Vosse, I. (1994). *De visie van Hayek. Een pleidooi voor persoonlijke vrijheid (Hayek víziója a személyes szabadságért)*. W. E. J. Tjeenk Willink.
- Kötter, F. (2012). Justizdienste. In Stober, R., Olschok, H., Gundel, S., & Buhl, M. (Eds.), *Management-handbuch, Sicherheitswirtschaft und Unternehmenssicherheit* (p. 449). Richard Boorberg Verlag.

- Lippai Zs., & Csaba, Z. (2021). The borderline between private and public security. *AARMS* 20(3), 5–19. <https://doi.org/10.32565/aarms.2021.3.1>
- Lippai, Zs., Árpás, B., & Kardos, P. (2024). Magánnyomozás Magyarországon. *Belügyi Szemle*, 73(1.kszt), 7-29. <https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2025.v73.i1si.pp7-29>
- Matthys, J. (2010) *Private Security Companies and Private Military Companies. A Comparative and Economical Analysis*. Maklu. <https://doi.org/10.62608/2158-0669.1044>
- Mátyás Sz., Tihanyi, M., & Vári, V. (2025). Kérdőíves felmérés a biztonsággal és a biztonságérzettel kapcsolatban Budapest „bulinegyedében”. *Belügyi Szemle*, 73(1), 23-44. <https://doi.org/10.38146/bsz-ajia.2025.v73.i1.pp23-44>
- Mátyás Sz. (2024). *Mérföldkövek a magyar kriminalisztika történetéből*. Rendőrség Tudományos Tanácsa.
- Müller, J. (2012). Schutz kritischer infrastrukturen. In Stober, R., Olschok, H., Gundel, S., & Buhl, M. (Szerk.). *Managementhandbuch, Sicherheitswirtschaft und Unternehmenssicherheit*. (pp. 366-375). Richard Boorberg Verlag.
- Palacio, M. (2011). L'école et sécurité. La nouvelle donne? (School and security. The new deal? *Cahiers de la Sécurité – INHESJ*, pp. 7–13.
- Peersman, G., & Schoors, K. (2012). *De perfecte storm*. Borgerhoff & Lambrichts.
- Piekalkiewicz, J. (1997). *A kémkedés világtörténete*. (I. kötet). Zrínyi Kiadó.
- Pinkerton, A. (1989). *The Spy of the Rebellion*. (Eredeti munka megjelenése: 1883). University of Nebraska Press.
- Sellam, D. (2017). *Evolutions et mutations de la sécurité privée – Une étude de différents modèles de regulation*. Institut d'Etudes Politiques de Lyon, France.
- Shearing, C., & Wood, J. (2007). *Imagining Security*. Willan Publishing. <https://doi.org/10.1177/1748895807084502>
- Shearing, C. (2005). Nodal Security. *Police Quarterly* 8(1), 57–63. <https://doi.org/10.1177/1098611104267327>
- Smith, A. (1998). *An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations*. Oxford University Press.
- Smith, A. (2000). *The Theory of Moral Sentiments*. Prometheus Books.
- Taylor, M., & Pease, K. (1989). Private Prisons and Penal Purpose. In *Privatizing Criminal Justice*. (pp. 186-191). Sage Publications Ltd.
- Thompson, A., & Strickland, A. (1996). *Strategic Management, concepts & cases*. Irwin. <https://doi.org/10.1017/s1833367200006465>
- Tiszolczi, B. G. (2023). An Unsolved Dilemma: Contracted vs. In-House Guarding. *Magyar Rendészet*, 23(1), 165–171. <https://doi.org/10.32577/mr.2023.1.10>
- van Bever, F. (2011). *Value selling – Executive report*.
- van Dijk, J. (2012). The International Crime Victims Survey. *Criminology in Europe*. pp. 24–33.
- van Lochem, P. J. P. M., Fijnaut, C., & van Reenen, P. (1983). *Theoretische opstellen rondom de politie*. Nederlandse Politie Academie.

- van Tulder, F. (1994). *Van misdaad tot straf (From crime to punishment)*. Sociaal en Cultureel Planbureau.
- van Velthoven, B., & van Wijck, P. (2001). *Recht en efficiëntie: eeninleiding in de economische analyse van het recht*. Kluwer.
- van Velthoven, B. (2012). *Economie van misdaad en straf (Economics of crime and punishment)*. Boom Lemma Uitgevers.
- Vandormael, D. (2018). *Pas de panique! Comment organiser notre sécurité?* Pelckmans.
- Vári V. (2015). A Data Envelopment Analysis alkalmazása a bűnüldözés relatív hatékonyságának hazai modellezésére. In Gaál G. & Hautzinger Z. (Szerk.). *Modernkori veszélyek rendészeti aspektusai* (Pécsi határőr tudományos közlemények, 16. (pp. 191–199). Magyar Hadtudományi Társaság Határőr Szakosztály Pécsi Szakcsoport; Magyar Rendészettudományi Társaság.
- Vári V. (2017). Empirikus kutatás a rendőrök körében a civil–rendőr viszonyról, a statisztikai szemléletről és a bűnüldözés hatékonyságáról. In Christján L. (Szerk.). *Rendészettudományi kutatások: Az NKE Rendészetelméleti Kutatóműhely tanulmánykötete* (pp. 151–166). Dialóg Campus Kiadó.
- von Mises, L. (1996). *Human Action. A treatise on Economics*. Fox & Wilkes.
- Weinstein, J. S. (2001). *On Adam Smith*. Wadsworth.

A cikkben található online hivatkozások

- URL1: Magyar Nyelv Értelmező Szótár. <https://mek.oszk.hu/adatbazis/magyar-nyelv-ertelmezo-szotara/szotar.php?szo=%C3%89RT%C3%89K&offset=2&kezdobetu=%C3%89>
- URL2: White papers – CoESS. <https://www.coess.org/newsroom.php?page=white-papers>
- URL3: Encyclopedia Britannica, szerkesztői cikk. Allan Pinkerton szócikk. <https://www.britannica.com/biography/Allan-Pinkerton>
- URL4: Federal Bureau of Investigation. <https://www.fbi.gov/>
- URL5: United States Secret Service. <https://www.secretservice.gov/>
- URL6: 150 Years of History: United States Secret Service. <https://www.secretservice.gov/about/history/150-years>
- URL7: Chi siamo - Cittadini dell'Ordine. <https://www.cittadinidellordine.com/una-storia-di-sicurezza/>
- URL8: Confederation of European Security Services. <https://www.coess.org/>
- URL9: Közjóság jelentése. <https://hold.hu/lexikon/kozjoszag/>
- URL10: Money and Banking Lecture Notes. https://www.oocities.org/szulczyk/money_banking.html

Alkalmazott jogszabály

2013. évi V. törvény a Polgári Törvénykönyvről 86. § (4) bekezdés

A cikk APA szabály szerinti hivatkozása

Lippai Zs. (2026). A magánbiztonság mint hozzáadott érték. *Belügyi Szemle*, 74(7), 1985–2010.
<https://doi.org/10.38146/bsz-aija.2026.v74.i7.pp1985-2010>

Nyilatkozatok

Összeférhetetlenség

A szerző nem jelentett összeférhetetlenséget.

Finanszírozás

A szerző nem kapott pénzügyi támogatást a kutatáshoz, a szerzőséghez és/vagy a cikk publikálásához.

Etikai nyilatkozat

Jelen cikkhez nem kapcsolódik adatkészlet.

Nyílt hozzáférésről szóló tájékoztatás

A közlemény nyílt hozzáféréssel, a Creative Commons Attribution–NonCommercial–NoDerivatives 4.0 International License (CC BY-NC-ND 4.0) feltételei szerint jelenik meg. A közlemény változatlan formában, nem kereskedelmi célból, bármely médiumban és formátumban szabadon megosztható és újraközölhető, feltéve, hogy az eredeti szerző(k), a közlés helye és a licenc hivatkozása megfelelően feltüntetésre kerül. Módosított vagy átdolgozott változat terjesztése, valamint kereskedelmi célú felhasználása nem megengedett.

Levelező szerző

A cikk levelező szerzője Lippai Zsolt, aki a lippai.zsolt@uni-nke.hu e-mail címen érhető el.